

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

Зіньківська міська рада
Полтавської області
вул. Воздвиженська, 67,
м. Зіньків, Зіньківський район,
Полтавська область, 38100

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Зіньківської міської ради Полтавської області «Про встановлення місцевих податків та зборів на території Зіньківської міської ради на 2021 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом Зіньківської міської ради Полтавської області від 25.05.2020 № 02-24/642.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії з питань бюджету, планування, соціально-економічного розвитку та інвестицій та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проекту рішення.

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Відповідно до пункту 12.3 статті 12 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень, а їх встановлення здійснюється в порядку, визначеному Кодексом.

Також повідомляємо, що Законом України від 16.01.2020 № 466-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення

адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466-IX) внесені зміни до положень Кодексу в частині прийняття рішень органами місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та/або зборів та ряд інших змін.

Однак, окремі положення проекту рішення потребують приведення у відповідність до вимог Кодексу.

1. Пропонуємо таблицю додатка 1 до проекту рішення привести у відповідність до вимог підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 Кодексу, яким визначено перелік об'єктів, що не є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

2. Додатками 3, 4 до проекту рішення планується встановити фіксовані ставки єдиного податку: для першої групи платників єдиного податку - 10% розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб та для другої групи платників єдиного податку - 20% розміру мінімальної заробітної плати, на 1 січня податкового (звітного) року.

Разом з цим, розробником в аналізі регуляторного впливу, наданому до проекту рішення, не наведені обґрунтування максимальних розмірів ставок єдиного податку, а також алгоритм їх визначення. При цьому ставки єдиного податку визначені без врахування рівня доходів суб'єктів господарювання в залежності від видів економічної діяльності (їх платоспроможності).

Керуючись положеннями статті 293 Кодексу, пропонуємо розглянути можливість встановлення фіксованих розмірів ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення.

3. Додатком 5 планується затвердити ставки орендної плати на території населених пунктів Зінківської міської ради.

Однак, відповідно до статті 288 Кодексу, підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Вимогами статті 2 Закону України від 06.10.1998 № 161-ХІІ «Про оренду землі» (далі – Закон № 161) встановлено, що відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Частиною першою статті 93 Земельного кодексу України регламентовано, що право оренди земельної ділянки – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до частини першої статті 792 Цивільного кодексу України за договором найму (оренди) земельної ділянки наймодавець зобов'язується передати наймачеві земельну ділянку на встановлений договором строк у володіння та користування за плату. Частиною третьою цієї статті визначено, що відносини найму (оренди) земельної ділянки регулюються законом.

Водночас згідно із статтею 1 Закону № 161 оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Статтею 21 Закону № 161 визначено, що орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі.

Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Кодексу).

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно із пунктом 288.1 статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, який, зокрема укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Пунктом 288.4 статті 288 Кодексу встановлено, що розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

У свою чергу, Типовим договором оренди землі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 передбачено, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством за затвердженими Кабінетом Міністрів України формами, що заповнюються під час укладання або зміни умов договору оренди.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

При цьому, положеннями статті 288 Кодексу визначено процедуру встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за земельні ділянки, в тому числі і за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Отже, законодавством України не передбачено можливості та/або необхідності затвердження органами місцевого самоврядування порядку встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки та фіксованих ставок орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки землі.

За таких обставин, пропонуємо виключити додаток 5 з проекту рішення.

4. Пропонуємо код 12 таблиці додатка 6 до проекту рішення привести у відповідність до вимог пунктів 274.1. та 277.1. Кодексу. У таблиці додатка 6 пропонуємо врахувати вимоги статей 282 та 283 Кодексу, якими визначений перелік пільг щодо сплати податку для юридичних осіб та земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Таким чином, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим механізмам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення.

Наданий аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ), не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу регуляторного впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Згідно із вимогами Методики розробник в АРВ повинен чітко визначити причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, зазначити, які ставки податку діють на відповідній території на сьогоднішній день, проаналізувати причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення, а також, охарактеризувати та оцінити сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Проте, розробник обмежився лише текстовим описом проблеми та не навів вичерпних даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, важливість та масштаб, не окреслив ті сфери господарської діяльності, на які проблема справляє найбільш негативний вплив. Також звертаємо увагу, що в АРВ відсутня інформація про суб'єктів господарювання – платників туристичного збору на території Зіньківської міської ради.

Зазначене не узгоджується з принципом доцільності – обґрунтована необхідність запровадження державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділі II АРВ задекларовані розробником цілі державного регулювання не відповідають проблемі, визначеній у попередньому розділі АРВ, викладені не чітко та не є вимірюваними. Визначені розробником цілі регулювань не мають якісного, кількісного та часового виміру, не вказують які проблеми мають вирішити.

У розділі III АРВ розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Також розробником не наведені розрахунки витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Крім того, при описі проблеми у розділі I АРВ та у розділі III АРВ розробник зазначає, що у разі не встановлення ставок податків та зборі, їх сплата буде справлятися виходячи з норм Кодексу за мінімальними ставками, а

плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня, що не сприятиме наповненню міського бюджету в достатніх обсягах.

Звертаємо увагу, що відповідно до вимог підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ (в редакції Закону № 466-IX) у разі якщо до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування місцевих податків та/або зборів, сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків та/або зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього ПКУ, такі податки та/або збори справляються виходячи з норм ПКУ із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків та/або зборів.

Окремо наголошуємо, що в АРВ не обґрунтовані максимальні розміри ставок єдиного податку, що встановлюється для суб'єктів господарювання, та не наведений алгоритм їх визначення.

Проведений відповідно до додатку 2 до Методики аналіз витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва здійснено формально, без відповідних розрахунків витрат, які вони понесуть в результаті сплати податків за встановленими ставками.

У Тесті малого підприємництва не конкретизована інформація щодо консультацій та їх учасників стосовно визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва, не визначений детальний перелік процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, що виступає істотною умовою розробки М-Тесту, а також не проведений розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів АРВ у розділі IV АРВ розробником не доведений вибір оптимального альтернативного способу.

У розділі V АРВ розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення.

Потребує доопрацювання розділ VIII АРВ до проекту рішення, який не містить обов'язкових прогнозних значень показників результативності регуляторного акта. Згідно із пунктом 10 Методики, прогнозні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Таким чином, у зв'язку із відсутністю в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення всієї необхідної інформації, числових даних, розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акта, розробником не доведено відповідність проекту рішення таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо привести проект рішення Зіньківської міської ради Полтавської області «Про встановлення місцевих податків та зборів на території Зіньківської міської ради на 2021 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень і пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до проекту рішення – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результатами розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України

Олег МІРОШНІЧЕНКО

